

COMBAT

setmanari

d'avanzada

Any I

Mataró, 16 de maig de 1936

Núm. 6

De la ciutadania, encara

Els nostres lectors, com molta part dels mataronins, saben la resistència que ha trobat l'actual Ajuntament, en continuar les obres per l'obertura de les Rondes, per part d'un propietari.

Per damunt de les raons, més o menys justificables, s'ha produït la nova edició d'un fet típic en la nostra ciutat: la superditació dels interessos generals de la població, a la conveniència, a la comoditat, a la gasiveria, dels interessos particulars, de tal manera defensats, que no admeten cap raó, sense que tingui per base, el «millorament» dels mateixos.

Es un cas típic a Mataró, on el desprendiment de les classes benestants, en qüestió de millores urbanes, ha brillat pel seu mancament. S'ha arribat a l'extrem, de que s'han fet reformes contra plans de la població, per tal d'aprofitar un pam més de terreny.

Es recent encara el cas d'aquell propietari, al qual afectava l'obertura del carrer de Sant Pere, que només cedi a tractar amb l'Ajuntament, quan tenia a sobre l'amenaça de l'expropiació.

I ara, aquest propietari, que no és digne d'anomenar-se ciutadà—perquè, pel que es veu, només vol tractar amb l'Ajuntament quan és qüestió de negociar a profit propi—preté, en lloc de donar facilitats, aprofitar-se de que les Rondes han de passar per una finca seva. De trobar una situació política que l'afavorís, segurament riuria satisfet, com devia fer-ho, és clar, a través d'un testament polític que un Ajuntament fallit va fer, fora de lloc i de temps.

Es aquesta falla de l'esperit de ciutadania, que ens avergonyeix, i contra el qual ens hem d'alçar.

I contra aquesta misèria espiritual, hem d'encoratjar el nostre Ajuntament a que segueixi el pla fins arribar a posar en vindicta pública l'actitud incivil d'un propietari, pel qual, els seus diners, no priven de que tingui la més vergonyosa de les misèries: l'eixutesa a l'esperit, sense cap respecte a la ciutadania.

Diferència de fracfe

Passejant dies enrera pel port de Barcelona, per entre la multitud de pals dels vaixells ancorats, va cridar-me l'atenció el voleiar d'unes banderes, d'una munió de banderes, que el ventijol allargassava, estenen-les, fent-les encara més visibles.

Veure-les, i passar per la meva ment que serien d'algun vaixell italià, fou tot u.

Vaig tenir la curiositat de comprovar-ho, i vaig dirigir-me cap allí. No em va fallar el meu supòsit. En efecte. Un majestuós transatlàntic italià, en ple port de Barcelona, ens feia saber l'alegria que senten aquells súbdits per la conquesta de la dissortada Etiòpia, conquesta que s'havia d'evitar i que ha estat consumada amb l'indiferentisme dels guardadors d'aquella pau que sempre i a tota hora sent com la punxen les baionetes dels qui un dia, solemnement, hipòcritament, deien volien defensar.

La llei del fort ha estat imposada, i per a consumir-la, ha calgut trepitjar-ho tot, tot, inclús la pròpia dignitat.

El fet, doncs, d'aquelles banderes, sembla que no té importància. Doncs, la té, i enorme.

Fins avui s'havia privat rigorosament, inexorablement, que els tripulants dels vaixells russos que

ancoraven als ports espanyols toquessin terra, retenint-los a bord, vigilant-los severament, talment com si fossin una manada de feres, davant la possibilitat de què, en desembarcar i confondre's amb nosaltres, Espanya s'hagués d'ensorrar. I per què, negant als russos una hospitalitat que com a règim d'humana justícia no se'ls podia negar, es permet avui—quan els pacifistes estem junyits per la realitat d'aquesta monstruosa vergonya que s'acaba de segellar amb l'aniquilament d'una nació que, cafre o no, endarrerida o no, inhospitalària o no, però digna i lleal amb els pactes—, de passejar per davant dels nostres ulls, a casa nostra, el signe d'una alegria que a nosaltres ens subleva i ens avergonyeix?

Aquelles banderes, al port de Barcelona, eren una taca negra, i com a tal, no es podia permetre. Que celebren a casa seva la gran victòria i que ens deixin a nosaltres tranquils, per bé que aquesta tranquil·litat sigui relativa, amargada per la monstruositat que hem viscut!

No s'hi val a provocar...

J. T. S.

Llegiu «Combat»

L'ensenyament per a l'Estat

Des de la proclamació de la República del 14 d'abril, que per les persones coneixedores de l'ensenyament primari és tractat aquest problema, el qual, per raons del transcurs del temps, ja s'ha fet tradicional.

Per més bona voluntat que hi hagin posat els homes que fins ara han tingut la responsabilitat d'ocupar els sitials més alts de la instrucció pública d'ençà d'aquella memorable data, el problema segueix essent estacionari, igual que abans, en què el sol fet d'abordar-lo equivalia a un exili forçós.

Semblava talment que en el nou règim imposat pel mateix i autèntic poble, aquest acabaria amb la vergonyosa situació en què es troben milers de criatures, sense escola o bé amb aquesta no oficial i controlada directa o indirectament per elements contraris al règim i a l'esperit de la Constitució. Molts són els casos, quan no poden encabir-se en les escoles, que es deixa els infants en complet abandó quan precisament és inajornable el preparar-los en la seva formació intel·lectual i espiritual.

Que no sembli això censura per als que avui ocupen els mateixos llocs de responsabilitat que ocupaven dos anys enrera dins el Ministeri d'Instrucció pública. Però si volem fer constar que en els dos esmentats anys de verdadera república, de bon tros s'hauria pogut arranjar aquesta situació que entorpeix un dels punts més importants que ha d'afrontar aquest règim, si volem que cada dia arrelhi més en l'esperit liberal del poble que puja, el qual ha de propagar i consolidar un més equitatiu benestar dins els principis de solidaritat humana, amarats de llibertat, d'igualtat i de justícia. Principis aquests pregonats pels pobles que es diuen demòcrates i tenen ànsies de progrés.

Es per ací per on ha de començar-se a sanejar l'opinió dels que han d'ésser els homes de demà. Si no és amb aquesta preparació que l'escola de l'Estat pot donar, l'obra de la República sols serà superficial i exposada continuament a fluctuacions de fatals conseqüències en moments de perill. Si volem que aquest perill no existeixi, hem de preparar la consciència dels infants en un ample sentit liberal i social. Els bons sentits social i liberal, són els que constitueixen l'essència de totes les generacions que avui envaeixen l'àrea del nostre poble. Jo pregunto: ¿Què és un poble sense els principis de sociabilitat, llibertat i cultura? La resposta és ben clara i contundent: Un esclau i un desgraciat que no té dret a exclamar-se, si d'ell depèn, com ara, el que les escoles professionals acaben amb les seves arts de captar se les consciències dels que encara no

Azaña, President de la República

Don Manuel Azaña Diaz, és ja, a hores d'ara, S. E. el President de la República. Congratulem-nos. Ningú com ell sap el que costa la vida del règim. Ningú com ell, per tant, sabria vetllar per la conservació intangible de les essències del propi règim. La República té, en Manuel Azaña, el President que reuneix totes les condicions d'honradesa, austeritat i republicanisme, imprescindibles per a ocupar la més alta magistratura de l'Estat. Catalunya, amb l'exaltació a la Presidència del seu amic de sempre, afirma d'una manera indestructible la seva constitució autònoma. COMBAT saluda el nou Cap d'Estat i fa vots per la grandesa del règim.

Per la llibertat.

Per la justícia social.

VISCA LA REPÚBLICA !!

són capaços, degut a raons biològiques, de tenir una personalitat i de definir pel seu compte llurs propis actes tals com són, en aquesta edat, les intel·ligències sensibles dels infants que, per aquesta raó, s'emmotllen molt fàcilment, en quant a espiritualitat, a l'ambient en què es troben. D'això i d'artimanyes semblants es valen els enginyosos padres per aturdir i amagar a l'element infantil les realitats de la vida del verdader poble. No volen que coneguïn les veritats de la societat, perquè s'hi rebel·larien. Els hi amaguen i així els ensenyen a ésser hipòcrites.

És arribat, doncs, el moment

que el poble s'imposi i exigeixi dels dirigents de l'ensenyança, començant pel ministre i Director general del ram, que donin realitat a aquesta transformació que mai ningú no s'ha atrevit a abordar.

El poble, i amb ell nosaltres, espera que aquest anunci de substitució de l'ensenyança confessional, es converteixi ben prompte en una realitat, per tal que es compleixi l'esperit demòcrata de la Constitució.

Del poble, doncs, depèn aquesta transcendental transformació. Ell és qui ha d'exigir-ho.

M. DALMAU COLET
Canet.